

Обґрунтування
про схвалення проєкту рішення НКРЕКП, що має ознаки регуляторного акта, – постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до Порядку купівлі гарантованим покупцем електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел енергії»

Врегулювання відносин на ринку електричної енергії між НЕК «УКРЕНЕРГО», ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» та виробниками електричної енергії з відновлюваних джерел енергії (далі – ВДЕ) відбувається відповідно до чинного законодавства, зокрема постанови НКРЕКП від 26 квітня 2019 року № 641 «Про затвердження нормативно-правових актів, що регулюють діяльність гарантованого покупця та купівлі електричної енергії за «зеленим» тарифом та за аукціонною ціною» (далі – постанова НКРЕКП № 641).

Постановою НКРЕКП № 641 затверджено, зокрема Порядок купівлі гарантованим покупцем електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел енергії (далі – Порядок).

Згідно з пунктом 9.3 Порядку передбачено, що ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» здійснює розрахунок частки вартості врегулювання небалансу електричної енергії гарантованого покупця в усіх торгових зонах за розрахунковий місяць.

Невід’ємною складовою розрахунку частки вартості врегулювання небалансу електричної енергії гарантованого покупця є обсяг не відпущеної електричної енергії генеруючими одиницями продавців у результаті виконання команд оператора системи передачі (далі – ОСП) на зменшення навантаження продавців у розрахунковому періоді торгової зони.

Відповідно до пункту 9.4 Порядку, ОСП на наступний день після підписання актів приймання-передачі наданих послуг зі зменшення навантаження з продавцями, але не пізніше 15 числа місяця, наступного за розрахунковим, надає гарантованому покупцю підписані КЕП уповноваженої особи погодинні обсяги не відпущеної електричної енергії генеруючими одиницями продавців у результаті виконання команд ОСП на зменшення навантаження продавців у кожній торговій зоні для кожної генеруючої одиниці продавців, що входять до балансуєчої групи гарантованого покупця, за розрахунковий місяць та у разі ненадання зазначених даних, такі дані вважаються рівними нулю.

Зазначаємо, що 24 лютого 2022 року із 05 години 30 хвилин в Україні введений воєнний стан відповідно до Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 (зі змінами).

Зауважуємо, що у НЕК «УКРЕНЕРГО» в ролі ОСП, в умовах воєнного стану виникла ситуація з нестабільним інформаційним обміном по основними каналами зв’язку. За результатами аналізу надання постачальнику послуги із зменшення навантаження ВДЕ з підтримкою (далі – ППВДЕ) команди на зменшення навантаження виявлено значну кількість випадків з суттєвою

розбіжністю між часом надання диспетчером ОСП команди та часом отримання ППВДЕ команди на зміну навантаження, що зафіксована в системі керування обмеженнями ВДЕ (далі – СКО).

НЕК «УКРЕНЕРГО» було повідомлено, що перевірка розрахунків обсягів не відпущеної електричної енергії генеруючими одиницями продавців у результаті виконання команд ОСП вимагає додаткового часу на комунікацію з учасниками ринку для узгодження вихідних даних та отриманих результатів розрахунків, що в свою чергу призвело до затримки або відсутності підписаних актів приймання-передачі наданих послуг зі зменшення навантаження між НЕК «УКРЕНЕРГО» та ППВДЕ.

Слід звернути увагу, що значна кількість актів приймання-передачі частки відшкодування вартості врегулювання небалансу електричної енергії гарантованого покупця з лютого 2022 року не містять дані щодо обсягів не відпущеної електричної енергії генеруючими одиницями продавців у результаті виконання команд ОСП на зменшення навантаження продавців.

Зважаючи на ситуацію, яка склалась на ринку електричної енергії, НЕК «УКРЕНЕРГО», ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ», ВДЕ та за участі НКРЕКП розроблена дорожня карта, реалізація заходів якої має на меті позитивний вплив на діяльність ВДЕ на ринку електричної енергії.

На платформі НЕК «УКРЕНЕРГО» було створено робочу групу за участю ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ», ВДЕ та НКРЕКП та були напрацьовано відповідні зміни до постанови НКРЕКП № 641 у частині вирішення порушених вище питань, які надіслані до НКРЕКП листом НЕК «УКРЕНЕРГО» від 08 червня 2022 року № 01/22552.

Запропоновані зміни до постанови НКРЕКП № 641 передбачають врегулювання питання щодо розрахунку частки відшкодування вартості врегулювання небалансу електричної енергії гарантованого покупця за попередні періоди, а саме з лютого 2022 року.

Проект постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до Порядку купівлі гарантованим покупцем електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел енергії» згідно із статтею 15 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», має ознаки регуляторного акта та з метою одержання зауважень і пропозицій від інших органів державної влади, фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань та інших заінтересованих осіб має бути оприлюднений на офіційному веб-сайті НКРЕКП.

Ураховуючи зазначене, Департаментом енергоринку пропонується:

1. Схвалити проект постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до Порядку купівлі гарантованим покупцем електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел енергії», що має ознаки регуляторного акта.

2. Оприлюднити проект постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до Порядку купівлі гарантованим покупцем електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел енергії», що має ознаки регуляторного акта, разом із матеріалами, що обґрунтовують необхідність прийняття такого рішення, та

аналізом його впливу на офіційному вебсайті НКРЕКП (<http://nerc.gov.ua>) з метою одержання зауважень і пропозицій.

Директор Департаменту енергоринку

Ю. Шамрелюк

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

№ _____

Київ

Про затвердження Змін до Порядку купівлі гарантованим покупцем електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел енергії

Відповідно до законів України «Про ринок електричної енергії» та «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Затвердити Зміни до Порядку купівлі гарантованим покупцем електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел енергії, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 26 квітня 2019 року № 641 (далі – Порядок), що додаються.

2. До 01 серпня 2022 року (включно) оператору системи передачі надати гарантованому покупцю підписані кваліфікованим електронним підписом уповноваженої особи погодинні обсяги не відпущеної електричної енергії генеруючими одиницями продавців у результаті виконання команд оператора системи передачі на зменшення навантаження продавців у кожній торговій зоні для кожної генеруючої одиниці (із зазначенням ЕІС-коду типу W) продавців, що входили до балансуючої групи гарантованого покупця, за період з лютого по червень 2022 року (включно).

3. До 01 вересня 2022 року (включно) врегулювати правовідносини, які виникли у період з лютого по червень 2022 року (включно), відповідно до норм цього Порядку між:

оператором системи передачі та постачальниками послуг зі зменшення навантаження у частині надання послуги зі зменшення навантаження виробником, який здійснює продаж електричної енергії за «зеленим» тарифом;

оператором системи передачі та гарантованим покупцем у частині інформаційного обміну про обсяги електричної енергії, не відпущеної генеруючими одиницями виробників, що здійснюють продаж за «зеленим» тарифом, у результаті виконання команд оператора системи передачі на зменшення навантаження, та корегування вартості послуги із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії;

гарантованим покупцем та виробниками, що здійснюють продаж за «зеленим» тарифом, в частині відшкодування частки вартості врегулювання небалансу гарантованого покупця.

4. Ця постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її оприлюднення на офіційному вебсайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

Голова НКРЕКП

К. Ущатовський

ЗАТВЕРДЖЕНО

Постанова Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг

№ _____

Зміни до Порядку купівлі гарантованим покупцем електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел енергії

1. У главі 9:

1) абзаци четвертий та п'ятий пункту 9.3 викласти в такій редакції:

«У випадку отримання оновлених даних комерційного обліку по генеруючих одиницях продавця або споживача за «зеленим» тарифом р, що входять до балансуєчої групи гарантованого покупця, та/або у випадку отримання від ОСП оновлених даних щодо погодинних обсягів не відпущеної електричної енергії генеруючими одиницями продавців у результаті виконання команд ОСП на зменшення навантаження здійснюється перерахунок обсягу відшкодування з урахуванням таких даних.

Коригуючий платіж за відшкодування продавцем або споживачем за «зеленим» тарифом р, що входять до балансуєчої групи гарантованого покупця, гарантованому покупцю частки вартості врегулювання небалансу гарантованого покупця визначається як арифметична різниця між платежем за відшкодування продавцем або споживачем за «зеленим» тарифом р, що входять до балансуєчої групи гарантованого покупця, гарантованому покупцю частки вартості врегулювання небалансу гарантованого покупця в усіх торгових зонах за розрахунковий місяць, що розрахований на підставі оновлених даних комерційного обліку по генеруючих одиницях продавця або споживача за «зеленим» тарифом, що входять до балансуєчої групи гарантованого покупця, та/або оновлених даних щодо погодинних обсягів не відпущеної електричної енергії генеруючими одиницями продавців у результаті виконання команд ОСП на зменшення навантаження, та платежем за відшкодування продавцем або споживачем за «зеленим» тарифом р, що входять до балансуєчої групи гарантованого покупця, гарантованому покупцю частки вартості врегулювання небалансу гарантованого покупця в усіх торгових зонах за розрахунковий місяць, що розрахований на підставі попередніх даних комерційного обліку та/або обсягів не відпущеної електричної енергії генеруючими одиницями продавців у результаті виконання команд ОСП на зменшення навантаження по генеруючих одиницях продавця або споживача за «зеленим» тарифом, що входять до балансуєчої групи гарантованого покупця.»;

2) пункт 9.4 викласти в такій редакції:

«9.4. ОСП не пізніше робочого дня, що передує 15 числу місяця, наступного за розрахунковим, надає гарантованому покупцю підписані КЕП уповноваженої особи погодинні обсяги не відпущеної електричної енергії генеруючими одиницями продавців у результаті виконання команд ОСП на зменшення навантаження продавців у кожній торговій зоні для кожної генеруючої одиниці (із зазначенням ЕІС-коду типу W) продавців, що входять до балансуєної групи гарантованого покупця, $\Delta W_{z,t}^e$ за розрахунковий місяць.

ОСП передає гарантованому покупцю дані, які зазначені в підписаних актах приймання-передачі наданих послуг із зменшення навантаження станом на попередній робочий день до дня передачі такої інформації від ОСП.

У випадку відсутності підписаних між постачальниками послуг зі зменшення навантаження (далі – ППВДЕ) та ОСП актів на зазначену дату ОСП надає гарантованому покупцю оперативні розрахункові дані погодинних обсягів не відпущеної електричної енергії, отримані від такого ППВДЕ станом на попередній робочий день до дня передачі такої інформації від ОСП у форматі, узгодженому з ОСП та гарантованим покупцем.

У разі відсутності оперативних розрахункових даних погодинних обсягів не відпущеної електричної енергії, отриманих від такого ППВДЕ, ОСП має право самостійно розрахувати та надати гарантованому покупцю такі оперативні розрахункові дані погодинних обсягів не відпущеної електричної енергії.

У випадку ненадання ОСП до робочого дня, що передує 15 числу місяця, наступного за розрахунковим, підписаних КЕП уповноваженої особи погодинних обсягів не відпущеної електричної енергії генеруючими одиницями продавців у результаті виконання команд ОСП на зменшення навантаження продавців у кожній торговій зоні для кожної генеруючої одиниці (із зазначенням ЕІС-коду типу W) продавців $\Delta W_{z,t}^e$, що входять до балансуєної групи гарантованого покупця, такі дані вважаються рівними нулю.

Оновлені дані щодо погодинних обсягів не відпущеної електричної енергії відповідно до підписаних актів приймання-передачі наданих послуг із зменшення навантаження надаються ОСП за підписом КЕП гарантованому покупцю для здійснення перерахунку в останній робочий день другого місяця за звітнім.

Остаточні оновлені дані щодо погодинних обсягів не відпущеної електричної енергії відповідно до підписаних актів приймання-передачі наданих послуг із зменшення навантаження надаються ОСП за підписом КЕП гарантованому покупцю на 5 робочий день після отримання гарантованим покупцем від Адміністратора комерційного обліку оновлених сертифікованих даних комерційного обліку електричної енергії про погодинні обсяги відпуску та споживання електричної енергії кожною генеруючою одиницею всіх продавців, що входять до балансуєної групи гарантованого покупця (версії 2 останнього релізу даних комерційного обліку в системі MMS).

У разі відсутності підписаних актів приймання-передачі наданих послуг із зменшення навантаження між ППВДЕ та ОСП на дату передачі остаточних оновлених даних гарантованому покупцю для остаточного перерахунку такі дані приймаються на рівні оперативних розрахункових даних погодинних обсягів не відпущеної електричної енергії, наданих ОСП гарантованому покупцю без можливості подальшого коригування.»;

3) пункт 9.5 після аббревіатури, слів та знака «з ОСП за розрахунковий місяць,» доповнити словами, цифрами та знаками «але не раніше наступного робочого дня після виконання ОСП умов пункту 9.4 цієї глави,».

2. Пункт 10.5 глави 10 доповнити двома новими абзацами такого змісту:

«У випадку отримання оновлених даних комерційного обліку по генеруючих одиницях продавця або споживача за «зеленим» тарифом р, що входять до балансуєчої групи гарантованого покупця, та/або у випадку отримання від ОСП оновлених даних щодо погодинних обсягів не відпущеної електричної енергії генеруючими одиницями продавців у результаті виконання команд ОСП на зменшення навантаження гарантований покупець здійснює продавцю перерахунок частки відшкодування вартості врегулювання небалансу електричної енергії гарантованого покупця та направляє продавцю акт коригування до акта приймання-передачі частки відшкодування вартості врегулювання небалансу електричної енергії гарантованого покупця в електронному вигляді, підписаний зі своєї сторони КЕП уповноваженої особи, на електронну адресу.

Остаточний акт коригування до акта приймання-передачі частки відшкодування вартості врегулювання небалансу електричної енергії гарантованого покупця оформлюється гарантованим покупцем з урахуванням положень пункту 9.4 глави 9 цього Порядку та після підписання акта купівлі-продажу електричної енергії для врегулювання небалансів та сплати інших платежів, що є додатком 1 до типового договору про врегулювання небалансів електричної енергії, з ОСП за розрахунковий місяць з урахуванням оновлених даних комерційного обліку.».

Директор Департаменту енергоринку

Ю. Шамрелюк